

Original Research

Prediction of the Quality of Mother-in-Law and Daughter-in-Law Relationship

Zabihollah Abbaspour*¹ Golshan Vael² Nastaran Zanganeh³

¹Associate professor of counseling, Department of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. (Corresponding Author)

² PhD in counseling, Department of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. z.abbaspour@scu.ac.ir

³MA in family counseling, Department of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

Background and Purpose

When individuals enter marriage, the nature of their relationship with their extended family members plays a crucial role in shaping their marriage (Cevheroğlu & Tutarel-Kışlak, 2023) and predicts their marital satisfaction (Wu et al., 2010). Research has indicated that the bond between a mother-in-law and her daughter-in-law can be a mutually beneficial relationship (Hosseini et al., 2023; Tunca & Durmuş, 2023). Nevertheless, the conflict between them appears to be a prevalent concern across various cultures (Zahrakar et al., 2022). The mother-in-law is often perceived as a source of tension within the couple's relationship (Shih & Pyke, 2010; Yakali-Çamoglu, 2007). When the daughter-in-law maintains a close relationship with her mother-in-law, she risks being perceived as cruel. On the other hand, if she keeps her distance, she may be seen as a careless daughter-in-law (Knudson-Martin, 1996).

Cognitive schema, cognitive distortions, lack of differentiation, boundary ambiguity between the nuclear family and the extended family, extended family dissatisfaction with the child's marriage, quality of children's interactions with the extended family, failure to satisfy individual needs in the marital relationship, incoherence of the marital subsystems, low quality of the relationship with the spouse's family, and ineffective conflict resolution between the spouses are considered as

some of the important factors in incompatibility with the wife's family (Dehdast et al., 2015).

Despite the adverse effects of conflicting relationships between mothers-in-law and daughters-in-law on marital adjustment and the overall family system, there is a dearth of quantitative studies on the main factors influencing these relationships within the Iranian culture. The significance of this issue stems from the fact that, within Iranian culture, the interconnection between couples and their respective families is regarded as a fundamental aspect of family values, necessitating harmonious communications. Hence, this study seeks to identify the factors that influence the quality of the relationship between mothers-in-law and daughters-in-law.

Method

The current study is a descriptive correlational research that aims to investigate the validity and reliability of a single-factor model developed by Tokunaga (2011) in a sample of women. The study used confirmatory factor analysis to test the validity of the model. Additionally, the study examined the convergent and divergent validity of the model by measuring its correlation with the trust scale (Rempel et al., 1985) and the ruminative responses scale (Nolen-Hoeksema and Maro, 1991). To measure the reliability of this tool, the study used Cronbach's alpha, Tansif, and Guttman methods.

The statistical population of this research includes all women who reside in Abadan and meet the following criteria: at least 18 years old, married or involved in a romantic relationship, having an active account in one of the social networks by themselves and their spouse/partner. The 240 people were selected by snowball sampling method and answered the research questionnaires.

Findings

As the study indicated, the quality of the relationship between mothers-in-law and daughters-in-law was significantly associated with differentiation (.22), marital empathy (.46), marital quality (.47), the family of origin (.17), problem-focused strategies (.12), emotion-focused strategies (-.27) and agreeableness (-.14). In this regard, the quality of the relationship between the two women was not significantly correlated to age and marriage duration. The study revealed that certain factors significantly influence the quality of the relationship between a mother-in-law and her daughter-in-law. Specifically, the quality of the marital relationship, marital empathy, and emotion-oriented strategies were identified as the most powerful predictors of this relationship, explaining 28% of the variance. The analysis of the coefficient of determination through the stepwise regression method made it evident that the quality of marital relationship ($\beta = .21$), marital empathy ($\beta = .29$), and emotion-focused strategies ($\beta = -.19$) form the most significant combination to

explain the variance in the relationship between the mother-in-law and the daughter-in-law.

Table 1. Regression results of predicting the quality of the relationship between a mother-in-law and a daughter-in-law based on the research variables

Predictor variable	B	SE	β	t	P-value	MR	RS
The initial model						.47	.22
Constant	51.69	6.57		9.87	.001		
Marital quality	2.03	.19	.47	10.70	.001		
The second model							
Constant	55.26	6.50		8.29	.001	.50	.25
Marital quality	1.21	.27	.28	4.43	.001		
Marital empathy	.59	.15	.26		.001		
The third model						.53	.28
Constant	80.25	8.68		9.25	.001		
Marital quality	.91	.28	.21	3.26	.001		
Marital empathy	.66	.14	.29	4.63	.001		
Emotion-focused strategies	-.68	.16	-.19	-4.24	.001		

Discussion and Conclusion

The research findings indicate that the relationship dynamics between the mother-in-law and the daughter-in-law are intricate. In the case of conflicts, problem-focused strategies are of no significant impact. However, the husband's understanding of his wife's emotions can help reduce the intensity of conflicts between her and the mother-in-law. Since the key components of marital relationship quality are numerous and multifaceted, there may be potential conflicts between the daughter-in-law and her mother-in-law. If the daughter-in-law feels satisfied with the other aspects of her married life, views her marriage stable, and is happy with this outlook, her problems with her mother-in-law can be positively influenced by these key factors. Furthermore, when the daughter-in-law consistently employs emotional strategies, a detrimental emotional cycle is created within the marriage, ultimately impacting the marital empathy and quality and aggravating the conflict between the two women-in-law.

Ethical consideration

Compliance with ethical guidelines

All the research steps followed ethical standards. The participants were informed of the research objectives, and the data were collected anonymously. Confidentiality was strictly maintained throughout the research process, and all of the research tools accorded with the Iranian cultural values. We have chosen to share the results of this research with interested individuals through a published article.

Funding: The current study was not funded by any organization or person.

Authors' contribution: The first and the second authors of this article were in charge of reviewing and writing the research literature, setting up

the instruments, analyzing the data, and drafting the research report. The third writer was in charge of gathering the data. The first author is also accountable for correspondence with the journal.

Conflict of interest: The authors declared no conflict of interest with any person or organization.

Acknowledgments: We are grateful to all those who participated in this research.

Data Availability: Due to being confidential, the data used in this study are not publicly available. To request access, please contact the corresponding author by email.

References

- Cevheroğlu, Bo A., & Tutarel-Kışlak, Ş. (2023). Spouse and mother-in-law rejection and marital adjustment of Turkish women with child and adult marriage. *Journal of Social and Personal Relationships*, 40(5), 1554-1578. doi.org/10.1177/02654075221129833 [Link].
- Dehdast, K., Kazemian, S., & Bagheri, S. (2016). Explaining the conceptual model in the process of adapting to the spouse's family, *The Women and Cultural-Educational Journal*, 11(37), 49-75. doi.org/20.1001.1.26454955.1395t11n37i2i7i [Text in Persian] [link].
- Husain, W., Ibrahim, S., & Mushtaq, S. (2023). The Relationship Between Mother-in-Law and Daughter-in-Law: An Eastern Perspective. *Pakistan Journal of Social Research*, 5(02), 1027-1036. doi.org/10.52567/pjsr.v5i02.1215 [link].
- Knudson-Martin, C. (1994). The female voice: Applications to Bowen's family systems theory. *Journal of Marital and Family Therapy*, 20(1), 35-46. doi.org/10.1111/j.1752-0606.1994.tb01009.x [link].
- Shih, K. Y., & Pyke, K. (2016). Seeing mothers-in-law through the lens of the mothering ideology: An interview analysis of Taiwanese, Taiwanese American, and Mexican American daughters-in-law. *Journal of Family Issues*, 37(14), 1968-1993. doi.org/10.1177/0192513X15570319 [link].
- Tunca, A., & Durmuş, E. (2023). An investigation of mother-in-law's role in the family system in Turkish culture: a phenomenological study. *Current Psychology*, 1-17. doi.org/10.1007/s12144-023-05165-0 [link].
- Wu, T. F., Yeh, K. H., Cross, S. E., Larson, L. M., Wang, Y. C., & Tsai, Y. L. (2010). Conflict with mothers-in-law and Taiwanese women's marital satisfaction: The moderating role of husband support. *The Counseling Psychologist*, 38(4), 497-522. doi.org/10.1177/0011000009353071 [link].
- Wu, T. F., Yeh, K. H., Cross, S. E., Larson, L. M., Wang, Y. C., & Tsai, Y. L. (2010). Conflict with mothers-in-law and Taiwanese women's marital satisfaction: The moderating role of husband support. *The Counseling Psychologist*, 38(4), 497-522. doi.org/10.1177/0011000009353071 [link].
- Yakali-Çamoglu, D. (2007). Turkish family narratives: The relationships between mothers- and daughters-in-law. *Journal of Family History*, 32(2), 161-178. doi.org/10.1177/0363199006297508 [link].
- Zahrakar, K., Nouri, F., & Mohsenzadeh, F. (2022). Exploring factors affecting conflict between daughter-in-law and mother-in-law: A qualitative study. *International Journal of Health Sciences*, 6(S7), 6340-6367. doi.org/10.53730/ijhs.v6nS7.13521 [link].

پیش بینی کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس

ذبیح اله عباس پور*^۱، گلشن واصل^۲، نسترن زنگنه^۳

چکیده

اطلاعات مقاله

رابطه مادر شوهر و عروس یکی از پیچیده ترین روابط سببی است که بر وضعیت روابط زناشویی تأثیرات مختلفی دارد. هدف پژوهش حاضر، پیش بینی کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس براساس تمایز یافتگی، همدلی زناشویی، کیفیت رابطه زناشویی، خانواده اصلی، راهبردهای مقابله ای، توافق پذیری و سن بود. طرح پژوهش توصیفی از نوع هم بستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه زنان متأهل استان خوزستان بودند که ۴۰۵ زن متأهل ساکن در ۶ شهر استان خوزستان به عنوان نمونه پژوهش به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و مقیاس کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس، مقیاس تمایز یافتگی، مقیاس صفات همدلی زناشویی، مقیاس کیفیت روابط زناشویی، مقیاس خانواده اصلی، مقیاس راهبردهای مقابله ای و خرده مقیاس توافق پذیری را تکمیل کردند. داده های پژوهش از طریق ضریب هم بستگی ساده پیرسون و رگرسیون گام به گام تحلیل شدند. نتایج این پژوهش نشان داد همه متغیرهای پیش بین (به جز سن فعلی و سن ازدواج) با کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس رابطه معناداری دارند. نتایج تحلیل رگرسیون به شیوه گام به گام نشان داد که کیفیت رابطه زناشویی ($\beta=0/21$)، هم دلی زناشویی ($\beta=0/29$) و راهبردهای هیجان مدار ($\beta=-0/19$) بهترین پیش بینی کننده کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس هستند و ۲۸ درصد واریانس آن را تبیین می کنند. بنابراین تعاملات زناشویی بیشترین نقش را در اثرگذاری بر کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس دارند و پیشنهاد می شود در مانگران و مشاوران حوزه خانواده در تعارضات مادرشوهر و عروس به این عوامل توجه بیشتری داشته باشند.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹

نوع مقاله: پژوهشی

اصیل

واژگان کلیدی

رابطه مادرشوهر و عروس،

کیفیت، پیش بینی

ارجاع به مقاله:

عباس پور، ذبیح اله، گلشن، واصل و واصل، نسترن. (۱۴۰۴). پیش بینی کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس. *مطالعات زن و خانواده*، ۱۳(۱)، ۲۷-۵۰. DOI: 10.22051/jwfs.2024.45033.3025

۱. دانشیار مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

z.abbaspour@scu.ac.ir

۲. دکتری مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

۳. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

مقدمه

آیا دعوی مادرشوهر^۱ و عروس^۲ در آسمان‌ها نوشته شده است و این رابطه، یک جنگ همیشگی است یا همیشه مشکل اصلی، مادرشوهر است و زبانش نیش دارد؟ آیا روزی می‌رسد که مادرشوهر عروسش را مثل دختر خودش دوست خواهد داشت؟ آیا چنین رابطه‌ای قابل پیش‌بینی است و راه‌حل دارد؟ (قدیری، ۱۴۰۰).

وقتی افراد ازدواج می‌کنند، کیفیت رابطه با خویشاوندان سببی بر ازدواج آن‌ها تأثیر بسزایی دارد (سوراوغلو و توتارل-کیسلک^۳، ۲۰۲۳) و پیش‌بین رضایت زناشویی هستند (وو^۴ و همکاران، ۲۰۱۰). ازدواج شامل اشکال مختلفی از روابط است که مستلزم سازگاری‌های همه‌جانبه از جانب طرف‌های درگیر در آن است (سان لیانگ و جوهری^۵، ۲۰۲۱). رابطه مادرشوهر و عروس غالباً به عنوان یک رابطه پرتعارض (سان لیانگ و جوهری، ۲۰۲۱؛ شلتون^۶، ۲۰۱۹)، سومین عامل پراسترس در زنان متأهل آسیایی (ژنگ و لین^۷، ۲۰۱۴) و گاهی از عوامل اصلی طلاق (تونکا و دورموس^۸، ۲۰۲۳) شناخته شده است. ولی عده‌ای معتقدند این تصویر متکبرانه و کنترل‌گرانه مادرشوهر صرفاً مربوط به فرهنگ فردگرایی غرب است (حسین^۹ و همکاران، ۲۰۲۳؛ آن^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۳؛ کانگ^{۱۱}، ۲۰۱۹).

پژوهش‌هایی نشان داده‌اند که رابطه مادرشوهر و عروس می‌تواند یک رابطه مثبت باشد (حسین و همکاران، ۲۰۲۳؛ تونکا و دورموس^{۱۲}، ۲۰۲۳). به هر حال، به نظر می‌رسد تعارض مادرشوهر و عروس یک مسأله واقعی در همه فرهنگ‌ها است (زهراکار^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۲) و مادرشوهر به عنوان شخص ظالمی^{۱۴} دیده می‌شود که باعث تنش در روابط زوجین می‌شود (شین و پیاک^{۱۵}، ۲۰۱۰؛ یاکالی-کام اوغلو^{۱۶}، ۲۰۰۷). در فرهنگ‌های مختلف برای کاهش تنش بین این دو زن آیین‌ها و رسوم فراوانی به کار گرفته شده است (وارد و لین^{۱۷}، ۲۰۲۰).

از دیدگاه عروس، مادرشوهر مشکل‌دارترین فرد خانواده است (وارد و لین، ۲۰۲۰) و مادرشوهر خوب، کسی است که حمایت‌گر، عاطفی و بامحبت است، صحبت کردن با او راحت است و

1. mother-in-law

2. daughter-in-law

3. Cevheroğlu & Tutarel-Kışlak

4. Wu

5. San Leong & Juhari

6. Shelton

7. Zheng & Lin

8. Tunca & Durmuş

9. Husain

10. An

11. Kung

12. Tunca & Durmuş

13. Zaharakar

14. oppressive person

15. Shih & Pyke

16. Yakali-Çamoglu

17. Ward & Linn

عروسش را مثل دخترش دوست دارد (شین و پیاک، ۲۰۱۶). در حالی که مادرشوهر در مقایسه با عروس، نگاه مثبت‌تری به رابطه دارد (حسین و همکاران، ۲۰۲۳) و خود را به عنوان مادر و راهنمای بزرگتری برای عروس، حامی پسر و مراقب نوه خود می‌داند (دیگزیت^۱ و همکاران، ۲۰۲۲). احتمالاً عقیده مادری کردن^۲ مادرشوهر باعث نزدیکی بیشتر به زندگی پسرش و نهایتاً تنش در روابط زناشویی او می‌شود (مارکس^۳ و همکاران، ۲۰۱۱).

به‌طورکلی، فراوانی گزارش‌های مربوط به تعارض مادرشوهر و عروس خیلی بیشتر از گزارش‌های مربوط به حمایت‌گر بودن مادرشوهر است (سان لیانگ و جوهری، ۲۰۲۱). این تعارض در فرهنگ‌هایی که عروس‌ها با مادرشوهر خود زندگی می‌کنند (در تاجیکستان که تقریباً ۴۹ درصد)، پیچیده‌تر می‌شود (بیچ^۴ و همکاران، ۲۰۲۱) و در این موارد حتی احتمال سوءاستفاده عاطفی شوهر از همسرش نیز بیشتر می‌شود (توراوا و بکر^۵، ۲۰۲۲).

زهراکار و همکاران (۲۰۲۲) عوامل مؤثر بر تعارض مادرشوهر و عروس را مورد مطالعه قرار دادند و نشان دادند ایده‌آل‌گرایی و درست‌طی نشدن فرایند ازدواج از عوامل علی اثرگذار بر این تعارض است. این تعارض در بافتی رخ می‌دهد که مشخصه آن، ابهام در مرزها، عدم انسجام خانواده اصلی شوهر، عدم انسجام سیستم زناشویی عروس/پسر و مشکلات درون‌روانی است. در مواجهه با این تعارض، مادرشوهر و عروس از راهبردهای هیجانی و ارتباطی مختلفی مانند روی‌آوری، اجتناب، تنظیم درونی هیجان، جستجوی حمایت اجتماعی و مقابله‌جویی برای مدیریت تنش ناشی از عدم شکل‌گیری هویت خانوادگی مشترک استفاده می‌کنند. در نتیجه، استفاده از این راهبردها منجر به تجربه احساس سرخوردگی و ناکامی می‌شود و نارضایتی زناشویی، نارضایتی رابطه‌ای و آشفتگی هیجانی شکل می‌گیرد. فراتحلیل پژوهش‌های انجام شده به نقش خانواده اصلی در اثرگذاری رابطه قبل و بعد از زوجین تأکید داشته‌اند. اگر زوجین حتی از نظر مکانی هم از خانواده مبدأ دور باشند، باورها، نگرش‌ها، رفتارها و الگوهای تعاملی خانواده می‌تواند ابعاد مختلف زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد (منتظری، ۱۴۰۱).

حاتمی (۱۳۹۹) نشان داد عوامل علی شامل حمایت‌گری، دخالت، سلطه و خودمحوری، تخریب و توطئه، حسادت و پذیرش به‌عنوان عضو خانواده بر رابطه مادرشوهر و عروس تأثیر دارند. عواملی نیز مثل استقلال مالی طرفین، سطح توقعات طرفین، سطح تحصیلات، جهیزیه، سن، حمایت خانواده، توانایی هم‌دلی و هم‌ذات‌پنداری به‌عنوان عوامل مداخله‌گر، این رابطه را تحت تأثیر قرار می‌دهند و بنابراین، عروس‌ها راهبردهایی مثل کم کردن رفت و آمد، دوری‌گزینی مکانی، سکوت،

¹. Dixit

². mothering

³. Marx

⁴. Bietsch

⁵. Turaeva & Becker

لجبازی و مقابله به مثل، نرمش و سازگاری، بی تفاوتی و عدم مداخله را در پیش می‌گیرند. این راهبردها می‌توانند به رابطه دوستانه و یا قطع رابطه با مادرشوهر منجر شوند. ریتنور و سولیز (۲۰۰۹) برای پیش‌بینی تعارضات ارتباطی مادرشوهر و عروس، برخی از عوامل شخصی و ارتباطی را در یک مدل مفهومی معرفی کردند که عبارت بودند از: تأثیرات خانواده اصلی، جهت‌گیری فرهنگی، ویژگی‌های شخصی، میزان تماس، انطباق‌پذیری، کیفیت رابطه زن و شوهر و رفتارهای حمایتی شوهر، ترغیب مادر عروس، کیفیت فرزندپروری، کیفیت رابطه با خویشاوندان سببی و هویت مشترک خانوادگی. دل‌بستگی زیاد بین مادرشوهر و پسرش نیز می‌تواند یک عامل مهم تعارض بین مادرشوهر و عروس باشد (چی‌ین^۱ و همکاران، ۲۰۰۶).

دهدست و همکاران (۱۳۹۵) طرحواره شناختی، تعریفات شناختی، تمایز نیافتگی، عدم وضوح مرزهای خانواده هسته‌ای با خانواده گسترده، عدم رضایت خانواده گسترده با ازدواج فرزند، کیفیت تعاملات فرزندان با خانواده گسترده، عدم ارضای نیازهای فردی در رابطه زناشویی، انسجام نداشتن خرده نظام زناشویی، کیفیت ضعیف رابطه زوجین با خانواده گسترده همسر و چگونگی حل تعارض زوجین را از مفاهیم مرتبط با عدم سازگاری با خانواده همسر می‌دانند. پذیرش تفاوت‌های فردی، نداشتن الزامات در رابطه، پذیرش ویژگی‌ها و تفاوت‌های خانواده همسر، یافتن شواهد مغایر با تعبیرهای شخصی، آگاهی نسبت به اهداف و ارزش‌های شخصی درباره فلسفه ازدواج، تمایز نیافتگی هیجانی از خانواده همسر، هم‌دلی، مهارت گفت‌وگو و حل مسئله، افزایش کیفیت رابطه با همسر، تمایز نیافتگی مالی از خانواده همسر، صبر، توکل، رضایت و تسلیم به خداوند، معنایابی در مشکلات، ارتباط با خانواده و باز تعریف واضح مرزهای خانوادگی از راهبردهای مقابله‌ای افزایش سازگاری با خانواده همسر هستند. وابستگی بیش از حد هر یک از زوجین به خانواده اصلی باعث می‌شود والدین در زندگی فرزندشان دخالت بیشتری داشته باشند و افزایش این مداخلات باعث کاهش رضایت زناشویی زوجین می‌شود (عباس‌پور، ۱۴۰۰).

هنجارهای فرهنگی نیز تأثیر فوق‌العاده‌ای بر کیفیت روابط مادرشوهر و عروس دارند (کانگ، ۲۰۱۹). هائو و شن^۲ (۲۰۱۳) معتقدند مشکلات ارتباطی مادرشوهر و عروس که ناشی از تفاوت‌های این دو نفر در عادت‌های زندگی، ارزش‌ها و مفاهیم مصرف است، مهم‌ترین دلیل تناقض مادرشوهر و عروس است. سن ازدواج که تابعی از ارزش‌های فرهنگی است، یکی از پیش‌بین‌های تعارض با مادرشوهر بوده است. سوراوگلو و توتارل-کیسلک (۲۰۲۳) نشان دادند ۱۳ درصد از زنانی که قبل از ۱۸ سالگی ازدواج کرده بودند، مورد خشونت مادرشوهر قرار گرفته‌اند، درحالی‌که این آمار در زنانی که

^۱. Chien

^۲. Hao & Shen

بعد از ۱۸ سالگی ازدواج کرده‌اند ۴/۲ درصد بود. در بعضی فرهنگ‌های شرقی، مادرشوهر مسئول تعیین وظایف عروس و نظارت بر امور خانه‌داری او است (آنوکریتی^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). علی‌رغم تأثیر منفی روابط متعارض مادرشوهر و عروس بر سازگاری زناشویی (گوپالاکریشنا^۲ و همکاران، ۲۰۲۳؛ سوروگلو و توتارل-کیسلاک، ۲۰۲۳؛ سان لیانگ و جوهری، ۲۰۲۱) و بر کل نظام خانواده (تونکا و دورموس، ۲۰۲۳؛ زهراکار و همکاران، ۲۰۲۲؛ پانديا^۳، ۲۰۲۱؛ پرنیتیک^۴، ۲۰۰۸)، در مورد مهم‌ترین پیش‌بین‌های این رابطه در فرهنگ ایران پژوهش‌های کمی دقیقی انجام نشده است و اکثر پژوهش‌های انجام شده به صورت کیفی بوده است. واقعیت این است که روابط سببی^۵ به اندازه روابط نسبی مورد پژوهش قرار نگرفته‌اند (آیرس^۶ و همکاران، ۲۰۲۲) و کمتر از یک درصد پژوهش‌های حوزه خانواده به بررسی این روابط پرداخته‌اند (فینگرمن و هی^۷، ۲۰۰۲). در حالی که این روابط می‌توانند بسیار مخرب و یا سودمند و مفید باشند و حتی به اندازه خانواده اصلی رضایت بخش باشند (ریتنور و سولیز^۸، ۲۰۰۹). اهمیت این موضوع از آن جایی است که در فرهنگ ایرانی، ارتباط زوجین با خانواده یکدیگر از ارزش‌های خانوادگی محسوب می‌شود و مستلزم برقراری ارتباطی متعادل است. لذا پرسش اصلی این پژوهش این است که پیش‌بین‌های کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس کدام هستند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی از نوع هم‌بستگی بود. جامعه آماری این پژوهش تمام زنان متأهل استان خوزستان در سال ۱۴۰۱ بودند. نمونه پژوهش ۴۰۵ نفر از زنان متأهل بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس از شش شهر، اهواز (۱۶۱ نفر)، دزفول (۵۹ نفر)، بهبهان (۵۷ نفر)، ماهشهر (۴۴ نفر)، مسجدسلیمان (۴۰ نفر) و آبادان (۴۴ نفر) انتخاب شدند. بر اساس جدول نمونه‌گیری مورگان (کرجسی و مورگان، ۱۹۷۰)، تعداد نمونه پژوهش باید ۳۸۴ نفر انتخاب می‌شد، اما از آن جایی که شروع این پژوهش با مراحل آخر دوره همه‌گیری ویروس کرونا همراه بود و کنترل دقیق این تعداد ممکن نبود، نمونه پژوهش ۵۰۰ نفر در نظر گرفته شد و پس از توزیع ابزار پژوهش، ۴۰۵ پرسشنامه کفایت لازم برای تحلیل را داشتند. لازم به ذکر است به دلیل رعایت پروتکل بهداشتی کرونا، تعدادی از پرسشنامه‌ها (۲۳۹ نفر) آنلاین و تعدادی (۱۶۶ نفر) به شکل کاغذی تکمیل شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها در زمان همه‌گیری ویروس کرونا، اطلاعیه این پژوهش و هدف آن از طریق شبکه‌های اجتماعی آنلاین منتشر شد. افرادی که مایل به تکمیل ابزارهای پژوهش بودند از طریق پیام، آمادگی

1. Anukriti

2. Gopalakrishnan

3. Pandya

4. Prentice

5. affinal or in-law relationship

6. Ayers

7. Fingerman & Hay

8. Rittenour & Soliz

خود را اعلام می‌کردند و پژوهشگران پس از اطمینان از این که داوطلبان معیارهای ورود به پژوهش را دارند، لینک ابزار را همراه با یک کد برای آنان ارسال می‌کردند. بخش دوم ابزارها به صورت پرسشنامه کاغذی انجام شد. به این ترتیب که پرسشنامه‌ها در بین زنان متأهلی که در محیط‌های اجتماعی مثل مدرسه، پارک، مطب پزشک یا مراکز خرید بودند و شرایط لازم را داشتند، توزیع شد. معیار ورود زنان متأهل به پژوهش عبارت بود از: ۱- حداقل یک سال ازدواج کرده باشند، ۲- با شوهر خود زیر یک سقف، زندگی مشترک داشته باشند، ۳- مادرشوهر آن‌ها در قید حیات باشد، ۴- جهت پاسخگویی به ابزارها حداقل مدرک سیکل را داشته باشند. معیار خروج در این پژوهش، پرسشنامه‌هایی بودند که تکمیل نشده بودند. تمام افراد نمونه از هدف پژوهش، آگاه و از محرمانه‌ماندن اطلاعات شخصی خود مطلع بودند. در این پژوهش برای تعیین چگونگی ارتباط بین متغیرها از همبستگی پیرسون و برای تعیین سهم هر یک از متغیرها از روش رگرسیون گام به گام استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش از نرم‌افزار SPSS22 استفاده شد.

ابزارهای پژوهش

مقیاس کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس^۱: مقیاس کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس یک مقیاس ۳۲ ماده‌ای است که برای سنجش کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس توسط عباس پور (۱۴۰۰) ساخته شده است. این مقیاس چهار بعد رابطه مادر شوهر و عروس را که شامل محبت و همدلی، کنترل، ارتباط و دخالت است، در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت، از نمره ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) می‌سنجد. در این مقیاس علاوه بر چهار نمره مربوط به ابعاد کیفیت رابطه مادر شوهر و عروس (محبت و هم‌دلی، کنترل، ارتباط و دخالت) یک نمره کل با حداقل ۳۲ و حداکثر ۱۶۰ برای هر آزمودنی محاسبه می‌شود. نمره بالا در این مقیاس نشان‌دهنده کیفیت خوب رابطه مادرشوهر و عروس است. در پژوهش عباس پور (۱۴۰۰) روایی هم‌گرای مقیاس کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس از طریق همبسته کردن این مقیاس و عوامل آن با مقیاس صمیمیت اجتماعی میلر^۲ (۱۹۸۲) معنادار بود (از ۰/۲۰ تا ۰/۴۶) و هم‌سانی درونی مقیاس کیفیت مادرشوهر و عروس و چهار عامل محبت و هم-دلی، کنترل، ارتباط و دخالت براساس آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۶۸، ۰/۶۲، ۰/۷۲، ۰/۷۸ و ۰/۹۰ محاسبه شد. پایایی نمره کل این مقیاس در این پژوهش ۰/۹۶ محاسبه شد.

مقیاس تمایز یافتگی^۳: مقیاس تمایز یافتگی که توسط اسکورون و فریدلندر^۴ (۱۹۹۸)؛ به نقل از نجف‌لویی، (۱۳۸۵) برای سنجش تمایز یافتگی ساخته شد، ۴۵ ماده دارد و پاسخ‌دهی به این ماده‌ها با مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت، از ۱ (به هیچ وجه درباره من صادق نیست) تا ۶ (کاملاً درباره من صادق

۱. Quality of Mother-in-Law and Daughter-in-Law Relationship Scale(QMDRS)

۲. Miller

۳. Differentiation Scale (DSI-R)

۴. Skowron & Friedlander

است) شکل می‌گیرد. این ابزار چهار خرده‌آزمون واکنش هیجانی، جدایی هیجانی، آمیختگی با دیگران و موقعیت من را در بر می‌گیرد. حداکثر نمره نشان‌دهنده تمایز یافتگی بالا و حداقل نمره نشان‌دهنده عدم تمایز یافتگی است. اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸). هم‌بستگی درونی ماده‌ها را با آلفای کرونباخ برای پرسشنامه و خرده‌آزمون‌های آن به ترتیب کل پرسشنامه ۰/۸۸، واکنش هیجانی ۰/۸۳، جدایی هیجانی ۰/۸۰، آمیختگی با دیگران ۰/۸۲ و موقعیت من ۰/۸۰ گزارش کردند (نجف‌لویی، ۱۳۸۵). پایایی مقیاس در ایران به ترتیب برای کل پرسشنامه ۰/۷۲، واکنش هیجانی ۰/۸۱، جدایی هیجانی ۰/۷۶، آمیختگی با دیگران ۰/۷۹ و موقعیت من ۰/۶۴ گزارش شده است (نجف‌لویی، ۱۳۸۵). روایی سازه این مقیاس با استفاده از روش تحلیل عامل اکتشافی مورد بررسی قرار گرفت. مقدار آزمون کرویت بارتلت ۴/۷۸ به دست آمده است که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است و ضریب KMO برابر با ۰/۷۳ بیانگر این است که اطلاعات به دست آمده در ماتریس داده‌ها معنادار هستند (آزادی و ناهیدپور، ۱۳۹۵). پایایی نمره کل این مقیاس در این پژوهش ۰/۸۵ محاسبه شد.

مقیاس صفات هم‌دلی زناشویی^۱: این مقیاس ۸ ماده‌ای توسط باتسون^۲ و همکاران (۱۹۸۳)، ساخته شد. این مقیاس، فهرستی هم‌دلانه مانند هم‌دردی کردن و نگران بودن را شامل می‌شود. آزمودنی احساسات هم‌دلانه‌ی فعلی خود را نسبت به همسرش به روش درجه‌بندی لیکرت، در دامنه‌ای از ۱ (اصلاً) تا ۶ (خیلی شدید) نشان می‌دهد. حداقل و حداکثر نمره این مقیاس به ترتیب ۸ تا ۴۸ می‌باشد. نمره پایین در این مقیاس نشان‌دهنده هم‌دلی زناشویی کمتر و نمره بالا نشان‌دهنده هم‌دلی زناشویی بیشتر است (کوک، ۲۰۰۸). پایایی این پرسشنامه را با روش هم‌سانی درونی (آلفای کرونباخ) در دامنه‌ای بین ۰/۸۷ تا ۰/۹۲ گزارش کرده است. خجسته‌مهر و همکاران (۱۳۸۹) برای بررسی ضریب پایایی این مقیاس از روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) استفاده کردند که ضرایب پایایی آن ۰/۸۴ به دست آمد. همچنین خجسته‌مهر و همکاران (۱۳۸۹)، با استفاده از مقیاس صمیمیت (واکر و تامپسون^۳، ۱۹۸۳)، ضریب روایی سازه مقیاس صفات هم‌دلی باتسون را ۰/۵۹ گزارش کردند. در این پژوهش جهت ادراک فرد از میزان هم‌دلی شوهرش نسبت به وی، جمله‌بندی‌ها متناسب با آن تغییر داده شد. ضریب نسبی روایی محتوا^۴ (CVR) و شاخص روایی محتوا^۵ (CVI) برای این تغییرات توسط چهار متخصص دکتری مشاوره که حداقل ۸ سال سابقه پژوهش و درمانگری داشتند، به ترتیب ۰/۹۹ و ۱ به دست آمد. پایایی نمره کل این مقیاس در این پژوهش ۰/۹۴ محاسبه شد.

مقیاس کیفیت روابط زناشویی^۵: این مقیاس نخستین بار توسط (پری^{۳۷}، ۲۰۰۴) طراحی شد. این مقیاس برای سنجش کیفیت زناشویی به کار می‌رود و شامل ۹ گویه و ۵ زیر مقیاس رضایت از

^۱. Batson Empathy Adjectives (BEA)

^۲. Batson

^۳. content validity ratio

^۴. content validity index

^۵. Measure Marital Quality

ازدواج، سپری کردن زمان با یکدیگر، مدیریت اختلاف، پیش‌بینی احتمال جدایی و فراوانی تعارض است. این مقیاس در طیف لیکرت با گزینه‌های متفاوت از ۱ تا ۵، ۶ یا ۷ درجه‌ای اندازه‌گیری می‌گردد. حداقل و حداکثر نمره‌ای که به دست می‌آید در کل این مقیاس به ترتیب ۹ و ۵۱ است و حداکثر نمره، نشان‌دهنده کیفیت رابطه زناشویی بیشتری است. پری و همکارانش (۲۰۰۴) پایایی مقیاس حاضر را با روش آلفای کرونباخ ۰/۶۱ گزارش کرد. در پژوهش خجسته‌مهر و همکاران (۱۳۹۱) پایایی مقیاس کیفیت روابط زناشویی از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۵ گزارش شد و برای تعیین میزان روایی این مقیاس نیز همبستگی آن با پرسشنامه کیفیت ازدواج مورد ارزیابی قرار گرفت که مقدار هم‌بستگی ۰/۸۶ و معنادار بود. پایایی نمره کل این مقیاس در این پژوهش ۰/۸۱ محاسبه شد.

مقیاس خانواده اصلی^۱: مقیاس خانواده اصلی توسط هاوشتاد^۲ و همکاران (۱۹۸۵)؛ به نقل از رجبی و (۱۳۹۶) تهیه شده است. این مقیاس ۴۰ ماده دارد که درک و تفسیر فرد را از میزان سلامت خانواده اصلی در دو جنبه که شامل استقلال و صمیمیت است، بررسی می‌کند. هر یک از ۴۰ سوال مقیاس طبق یک مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) درجه‌بندی شده است. کمترین نمره ۴۰ و بیشترین نمره ۲۰۰ است که نمره بالاتر نشان‌دهنده سلامت خانواده اصلی است. کرمی (۱۳۹۰) پایایی این مقیاس را با روش بازآزمایی در مرحله اولیه ۰/۸۹، در مرحله بازآزمایی ۰/۸۹ و در مرحله نهایی ۰/۹۲ گزارش کرد. اعتبار سازه‌ای این مقیاس توسط کرمی (۱۳۹۰) با روش تحلیل عاملی مورد تأیید قرار گرفت. پایایی نمره کل این مقیاس در این پژوهش ۰/۹۴ محاسبه شد.

مقیاس راهبردهای مقابله‌ای^۳: مقیاس راهبردهای مقابله‌ای توسط بیلینگز و موس^۴ (۱۹۸۱) ساخته شد، ماده دارد و به صورت مقیاس لیکرت چهار گزینه‌ای از صفر (هرگز) تا ۳ (همیشه) نمره‌گذاری شده است. این مقیاس دارای ۵ خرده‌مقیاس است که شامل دو خرده‌مقیاس کلی راهبرد مسئله‌دار و هیجان‌مدار است. خرده‌مقیاس‌های حل مسئله و شناختی زیر مقیاس‌های راهبرد مسئله-مدار یا راهبرد مقابله فعال و خرده‌مقیاس‌های مهار هیجانی، جسمانی‌کردن و حمایت اجتماعی زیر مقیاس‌های راهبرد هیجان‌مدار یا راهبرد مقابله‌ای انفعالی را تشکیل می‌دهند. ضریب پایایی بازآزمایی برای خرده‌مقیاس حل مسئله ۰/۷۸، مقابله مبتنی بر مهار هیجانی ۰/۸۴، مقابله مبتنی بر ارزیابی شناختی ۰/۶۹، مقابله مبتنی بر جسمانی‌کردن مشکلات ۰/۸۶ و برای مقابله مبتنی بر جلب حمایت اجتماعی ۰/۷۷ گزارش شده است (مام شریفی و همکاران، ۱۳۹۹). در این پژوهش پایایی خرده‌مقیاس راهبرد مسئله‌دار ۰/۶۹ و خرده‌مقیاس هیجان‌مدار ۰/۷۰ محاسبه شد.

^۱. Family-of-Origin Scale (FOS)

^۲. Hovestadt

^۳. Coping Strategies Scale (CISS)

^۴. Billings & Moos

پرسشنامه ۵ عاملی^۱: پرسشنامه ۵ عاملی شخصیت NEO از کاستا و مک‌کری^۲ (۱۹۹۲-۱۹۸۹) به پرسشنامه شخصیت تجدیدنظر شده (NEO-PI-R) و پرسشنامه ۵ عاملی (NEO-FFI) توسعه پیدا کرده است (روزلینی و برون، ۲۰۱۰). این پرسشنامه پنج عامل روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی، توافق‌پذیری و باوجدان‌بودن را می‌سنجد. نسخه ۵ عاملی پرسشنامه NEO-FFI، ۶۰ ماده دارد و نمره‌گذاری این ابزار طبق یک مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت، از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) درجه‌بندی شده است. نتایج پژوهش نشان داده است که اعتبار بازآزمایی در دامنه‌ای بین ۰/۸۶ تا ۰/۹۰ قرار دارد. همچنین همسانی درونی زیرمقیاس‌ها از ۰/۷۴ تا ۰/۸۹ متغیر بوده است (حسینی بهشتیان و عبدی، ۱۳۹۹). انیسی و همکاران (۱۳۹۰) آلفای کرونباخ روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی، توافق‌پذیری و باوجدان‌بودن را به ترتیب ۰/۵۸، ۰/۳۹، ۰/۶۰ و ۰/۸۳ گزارش کردند و روایی این ابزار با استفاده از پرسشنامه شخصیتی آیزنک تأیید شد. در این پژوهش جهت سنجش توافق‌پذیری از ۱۲ ماده مربوط به خرده‌مقیاس توافق‌پذیری این پرسشنامه استفاده شد. پایایی نمره این خرده‌مقیاس در این پژوهش ۰/۷۲ محاسبه شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۴۰۵ زن متأهل با میانگین سنی ۳۴/۷۴ سال با انحراف معیار ۶/۵۶، دامنه سنی ۲۰ سال تا ۶۰ سال شرکت کردند. میانگین مدت ازدواج ۱۱/۲۳ سال با انحراف معیار ۷/۶۸ در دامنه ۱ سال تا ۳۸ سال بود. از این زنان متأهل، ۳/۲ درصد در یک خانه با مادرشوهر خود زندگی می‌کردند، ۱۷/۳ درصد در یک مجتمع، ۴۵/۲ درصد در یک شهر یکسان و ۳۳/۸ درصد در دو شهر متفاوت زندگی می‌کردند. در جدول ۱، اطلاعات توصیفی و ضرایب همبستگی مربوط به متغیرهای پژوهش گزارش شده است. اطلاعات جدول ۱ نشان می‌دهد که بین تمایز یافتگی (۰/۲۲)، همدلی زناشویی (۰/۴۶)، کیفیت رابطه زناشویی (۰/۴۷)، خانواده اصلی (۰/۱۷)، راهبرهای مسئله مدار (۰/۱۲)، هیجان مدار (۰/۲۷-) و توافق‌پذیری (۰/۱۴-) با کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس رابطه معنادار وجود دارد. این جدول نشان می‌دهد بین سن فعلی و سن ازدواج با کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس رابطه معنادار وجود ندارد.

^۱. NEO-Five Factor Inventory

^۲. Costa & McCrae

جدول ۱. اطلاعات توصیفی و نتایج ضریب همبستگی پیرسون

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱. سبب ازدواج	۱									
۲. همسر زانیاری	۰.۷۷۰*	۱								
۳. کیفیت رابطه زانیاری	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۱							
۴. خانوادگی اصلی	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۱						
۵. راهروهای مستطیل	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۱					
۶. راهروهای هجرت-میل	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۱				
۷. برابری جنسیتی	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۱			
۸. سن فعلی	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۱		
۹. سن ازدواج	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۱	
۱۰. کیفیت رابطه مادر-مادر و عروس	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۱
۱۱. سبب ازدواج	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*
۱۲. همسر زانیاری	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*	۰.۲۳۲*
۱۳. کیفیت رابطه زانیاری	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷	۰.۱۰۷
۱۴. خانوادگی اصلی	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*	۰.۱۳۱*
۱۵. راهروهای مستطیل	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*	۰.۳۱۴*
۱۶. راهروهای هجرت-میل	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*	۰.۷۰۰*
۱۷. برابری جنسیتی	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷	۰.۱۴۷
۱۸. سن فعلی	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸	۰.۰۱۸
۱۹. سن ازدواج	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*	۰.۵۱۵*
۲۰. کیفیت رابطه مادر-مادر و عروس	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*	۰.۱۲۱*

** (p-value < 01) * (p-value < 05)

قبل از تحلیل داده‌های مربوط به فرضیه‌ها، برای اطمینان از این که داده‌های این پژوهش مفروضه‌های زیربنایی مدل تحلیل رگرسیون را برآورد می‌کنند، به بررسی آن‌ها پرداخته شد. ضریب کجی،

ضریب کشیدگی، آماره تحمل و عامل تورم واریانس برای نمونه پژوهش به ترتیب برای نمره‌های تمایز یافتگی ۰/۰۱، ۰/۱۳، ۰/۵۶ و ۱/۷۷، هم‌دلی زناشویی ۰/۷۹، ۰/۱۳، ۰/۴۰ و ۲/۵۲، کیفیت رابطه زناشویی ۱/۱۹، ۱/۵۶، ۰/۴۲ و ۲/۴۰، خانواده اصلی ۰/۶۱، ۰/۱۳، ۰/۷۳ و ۱/۳۶، راهبردهای مسأله‌مدار ۰/۰۴، ۰/۳۸، ۰/۷۸ و ۱/۲۷، راهبردهای هیجان‌مدار ۰/۲۷، ۰/۳۳، ۰/۶۰ و ۱/۶۶ و توافق‌پذیری ۰/۷۵، ۰/۱۱، ۰/۹۲ و ۱/۰۹ است. همچنین ضریب کجی و ضریب کشیدگی کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس ۰/۷۵ و ۰/۱۲ به دست آمد. این یافته‌ها نشان می‌دهند که با توجه به معیار نرمال بودن، متغیرهای پژوهش همگی دارای قدر مطلق ضریب کجی کوچکتر از ۳ و قدر مطلق ضریب کشیدگی کوچکتر از ۱۰ هستند و لذا تخطی از نرمال بودن داده‌ها قابل مشاهده نیست (مروتی و همکاران، ۱۳۹۲). این نتایج نشان می‌دهند که ارزش‌های تحمل به دست آمده برای متغیرها بالای ۰/۱۰ هستند و نشان دهنده عدم وجود هم‌خطی چندگانه بین متغیرها هستند. همچنین مقدار عامل تورم واریانس به دست آمده برای متغیرها کوچکتر از ۱۰ هستند و این نشان می‌دهد که بین متغیرها، هم‌خطی چندگانه وجود ندارد. بنابراین، با توجه به این موارد امکان استفاده از روش رگرسیون وجود دارد. جدول ۲ نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه مربوط به پیش‌بینی کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس را با روش گام به گام^۱ نشان می‌دهد.

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون متغیرهای پژوهش به روش گام به گام

RS	MR	P-value	t	β	SE	B	متغیر پیش‌بین
۰/۲۲	۰/۴۷						مدل اول
		۰/۰۰۱	۱۰/۷۰	۰/۴۷	۰/۱۹	۲/۰۳	کیفیت رابطه
۰/۲۵	۰/۵۰						مدل دوم
		۰/۰۰۱	۸/۴۹		۶/۵۰	۵۵/۲۶	مقدار ثابت
		۰/۰۰۱	۴/۴۳	۰/۲۸	۰/۲۷	۱/۲۱	کیفیت رابطه
		۰/۰۰۱	۴/۰۸	۰/۲۶	۰/۱۵	۰/۵۹	همدلی زناشویی
۰/۲۸	۰/۵۳						مدل سوم
		۰/۰۰۱	۹/۲۵		۸/۶۸	۸۰/۲۵	مقدار ثابت
		۰/۰۰۱	۳/۲۶	۰/۲۱	۰/۲۸	۰/۹۱	کیفیت رابطه
		۰/۰۰۱	۴/۶۳	۰/۲۹	۰/۱۴	۰/۶۶	همدلی زناشویی
		۰/۰۰۱	-۴/۲۴	-۰/۱۹	۰/۱۶	-۰/۶۸	راهبردهای هیجان

1. Stepwise

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش گام به گام در جدول ۲ نشان می‌دهد از بین متغیرهای پیش‌بین کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس، به ترتیب کیفیت رابطه زناشویی، هم‌دلی زناشویی و راهبردهای هیجان مدار، بهترین پیش‌بینی کننده کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس (۲۸ درصد واریانس) هستند. با مقایسه مقدار ضریب تعیین به دست آمده با استفاده از روش رگرسیون گام به گام، می‌توان دریافت که ترکیب متغیرهای پیش‌بین کیفیت رابطه زناشویی ($\beta=0/21$)، هم‌دلی زناشویی ($\beta=0/29$) و راهبردهای هیجان مدار ($\beta=-0/19$)، قوی‌ترین ترکیب برای تبیین واریانس کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به دنبال بهترین پیش‌بین‌های کیفیت رابطه عروس و مادرشوهر بود. نتایج این پژوهش نشان داد از بین ۹ متغیر پیش‌بین، کیفیت رابطه زناشویی، هم‌دلی زناشویی و راهبردهای هیجان مدار، بهترین پیش‌بینی کننده کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس (۲۸ درصد واریانس) هستند و تمایز یافتگی، خانواده اصلی، راهبردهای مسئله مدار، توافق‌پذیری، سن فعلی و سن ازدواج پیش‌بین‌های معناداری نیستند. نتایج پژوهش زنگنه (۱۴۰۰) نشان داد هم‌دلی زناشویی تعدیل‌کننده رابطه کیفیت رابطه عروس و مادرشوهر و کیفیت رابطه زناشویی است، اما تمایز یافتگی تعدیل‌کننده رابطه بین کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس و کیفیت رابطه زناشویی نیست. حاتمی (۱۳۹۹) و ریتنور و سولیز (۲۰۰۹) نیز به نقش هم‌دلی و کیفیت رابطه زناشویی اشاره کرده‌اند.

همکاری و تعارض، عناصر اصلی روابط سببی هستند (آیرس و همکاران، ۲۰۲۲؛ دالی و پری^۱، ۲۰۲۲). بنابراین رابطه مادرشوهر و عروس گاهی می‌تواند برای هر دو نفر پراسترس باشد (علی - صالح و همکاران^۲، ۲۰۲۲؛ آپتر^۳، ۲۰۱۰) و تاثیرات منفی بر شوهر داشته باشد. مادرشوهر انتظار دارد که پسرش در چنین تعارضاتی طرف او را بگیرد و وقتی پسر به همسرش وفادار می‌ماند، مادر آسیب می‌بیند (ریتنور و سولیز، ۲۰۰۹). در حالی که هم‌دلی در روابط عاطفی زوجین باعث می‌شود توانایی زوجین برای درک هر چه بیشتر احساسات و دنیای یکدیگر افزایش یابد. در نتیجه آن‌ها رویکرد آرام‌تری برای حل مشکل در پیش می‌گیرند (آلووا^۴ و همکاران، ۲۰۱۷). از آنجایی که نتایج این پژوهش نشان می‌دهد پیچیدگی رابطه مادرشوهر و عروس به گونه‌ای است که راهبردهای مسئله‌مدار رابطه کمی با تعارض دارند ($r=0/12$)، هم‌دلی شوهر با تجربه‌های درونی همسرش می‌تواند مانع شدت مواجهه و تعارض عروس با مادرشوهر باشد. علی‌رغم این که گاهی تلاش میانجی‌کننده برای ترمیم آسیب وارد شده به عروس از جانب مادرشوهر باعث آسیب دوباره می‌شود، اما تلاش شوهر برای توجیه رفتار

1. Daly & Perry

2. Ali Saleh

3. Apter

4. Ulloa

آسیب‌رسان مادرش می‌تواند تعدیل‌کننده این آسیب نیز باشد (ژائو و ران، ۲۰۲۲). کیفیت رابطه زناشویی در واقع ارزیابی ابعاد مهم رابطه زناشویی از جمله رضایت، شادکامی و ثبات زناشویی است. عناصر اصلی کیفیت رابطه زناشویی به اندازه‌ای گسترده و چندبعدی هستند که سطوح بالای آن می‌تواند پیش‌بینی‌کننده تعارضات عروس با مادرشوهرش باشد. به عبارت دیگر، اگر عروس از سایر ابعاد زندگی زناشویی خود رضایت داشته باشد، ازدواج خود را پایدار بداند و از این چشم‌انداز راضی باشد، احتمالاً چالش‌های او با مادرشوهرش تحت‌تأثیر این عوامل بزرگ قرار خواهد گرفت.

هر چند آسیب‌دیدن عروس از رفتارهای مادرشوهر می‌تواند یک فرایند تفسیری باشد (ژائو و ران، ۲۰۲۲)، برخی از رفتارهای مشکل‌ساز مادرشوهر عبارتند از: نصیحت بیجا، عدم حمایت از عروس، عدم شریک کردن عروس در داستان‌ها یا رازهای خانواده، نادیده گرفتن یا تمسخر ابعادی از خانواده عروس مثل رفتارهای مذهبی و رسوم خانوادگی آنان (ریتنور و سولیز، ۲۰۰۹). با این حال، پژوهش‌ها نشان داده است که وقتی شوهر اسنادهایی^۱ مشابه اسنادهای همسرش در مورد پیام‌ها و رفتارهای مادرشوهر مطرح می‌کند، رضایت زناشویی در زنان به‌طور مثبتی افزایش می‌یابد (سان لیانگ و جوهری، ۲۰۲۱). به عبارت دیگر، زمانی که چالش‌های عروس با مادرشوهرش باعث رنجش و جراحت عاطفی شود، پاسخ‌های عاطفی همسر و انعکاس تجربیات درونی او باعث برون‌ریزی و آرامش او می‌شود. طرفداری از مادر یا معنادهی مثبت به رفتارهای مادر در موقعیتی که هیجانات همسرش برانگیخته شده است، احتمالاً پیامدهای مثبتی نخواهد داشت. این الگوی حمایتی شوهر می‌تواند باعث افزایش کیفیت زناشویی شود که به نوعی پیش‌بینی‌کننده تعارض رابطه مادرشوهر و عروس است. اگر شوهر بتواند روابط مطلوبی با مادر خود نیز داشته باشد، تعارض مادرشوهر با عروس کمتر نیز خواهد شد. وقتی مادرشوهر با پسرش رابطه صمیمانه‌ای دارد و پسرش نشان دهد که از کیفیت رابطه مادر و همسرش رضایت دارد، مادرشوهر رابطه صمیمانه‌تری با عروسش خواهد داشت (وولی و گریف، ۲۰۱۹).

نتایج این پژوهش نشان داد که راهبردهای هیجان‌مدار پیش‌بین کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس هستند. استفاده از راهبردهای هیجانی مثل مقابله به مثل، لجبازی، سکوت و بی‌تفاوتی منجر به تجربه احساس سرخوردگی و ناکامی نارضایتی زناشویی، نارضایتی رابطه‌ای و آشفتگی هیجانی بیشتر می‌شود (زهراکار و همکاران، ۲۰۲۲، حاتمی، ۱۳۹۹). احتمالاً وقتی که عروس از راهبردهای هیجانی مداوم استفاده می‌کند، چرخه هیجانی منفی در زندگی زناشویی شکل می‌گیرد و هم‌دلی زناشویی و کیفیت زناشویی را به‌طور منفی تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. در نتیجه، تعارض عروس و مادرشوهر شدت بیشتری خواهد گرفت. اجتناب از گفت‌وگو در مورد یک موضوع یکی از راهکارهایی است که عروس-

¹. Zhao & Ran

². attribution

³. Woolley & Greif

ها برای کنترل مرزهای زندگی شخصی خود در ارتباطات با مادرشوهر به‌کار می‌گیرند (بانگ و دی-گروت^۱، ۲۰۲۱). گاهی اوقات این راهکار اجتنابی باعث آرام شدن رابطه می‌شود، اما زمانی که مادر شوهر این رفتار را به‌نوعی قهر تلقی می‌کند و احساس طردشدن می‌کند، تنش در رابطه بیشتر می‌شود. مثلاً اگر او هم رفتارهای طردکننده را دنبال کند، این رابطه بر سازگاری زناشویی تأثیر دارد (سوراوگلو و توتارل-کیسلک، ۲۰۲۳).

دیدگاه خطی مشکلات را ناشی از محتوا می‌داند. به‌عبارت دیگر، افکار و هیجانات باعث شکل-گیری مشکل یا اختلال می‌شوند. بنابراین، راه‌حل مشکلات را متمرکز بر مداخلات فردی می‌دانند. درحالی‌که دیدگاه سیستمی، به الگوهای تعاملی جهت رفع مشکلات فردی و خانوادگی تأکید دارد (گلدنبرگ^۲ و همکاران، ۲۰۱۶) و نتایج این پژوهش، مفروضه‌های اساسی رویکرد سیستمی را تأیید می‌کند. از بین عوامل فردی و بین فردی، بهترین پیش‌بین تعاملات مثبت رابطه مادرشوهر و عروس، همدلی و کیفیت زناشویی بودند که که چارچوبی تعاملی دارند و همچنین راهبردهای هیجان‌مدار که در حقیقت این تعامل را منفی و پیچیده‌تر می‌کند. مادرشوهرها در مواجهه با عروس خود، سبک رقابتی را درپیش می‌گیرد (۸۴ درصد) و عروس نیز در موارد کمتری (۴۱ درصد) به همین شیوه تعامل را ادامه می‌دهد (پاسپیتانینگروم^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). به‌نظرمی‌رسد پیچیدگی این تعامل به حدی است که عوامل و ظرفیت‌های فردی عروس مثل تجربه سنی یا طول مدت ازدواج و حتی تمایز یافتگی نمی‌تواند بر این تعامل چالش‌برانگیز، اثر بزرگی داشته باشد. در چنین تعاملی، موارد کمی گزارش شده که مادرشوهر و عروس راهبردهای مسئله‌مدار را دنبال کنند (پاسپیتانینگروم و همکاران، ۲۰۲۳).

یکی از محدودیت‌های این پژوهش، اجرای آن در اواخر دوره همه‌گیری کرونا بود که باعث شد تعدادی از ابزارها آنلاین و تعدادی از طریق پرسشنامه کاغذی جمع‌آوری شود. نمونه‌گیری در دسترس یکی از محدودیت‌های این پژوهش بوده‌است. در این پژوهش تعارضات شوهر و مادرش کنترل نشده بود و این اثر می‌تواند بر نتایج گزارش شده تأثیر داشته باشد. همچنین نتایج این پژوهش صرفاً از دیدگاه عروس بوده‌است. بنابراین پیشنهاد می‌شود تعارضات مادرشوهر و عروس از دیدگاه مادرشوهر نیز بررسی شود. همچنین پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های بعدی تعارضات شوهر با مادرزن نیز بررسی شود. بررسی روابط علی متغیرهای پیش‌بینی‌کننده کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس در یک مدل معادلات ساختاری از دیگر پیشنهادها این پژوهش است. در بعضی فرهنگ‌ها، دلیل اصلی مراجعه زوجین به مشاور، تعارضات مادرشوهر و عروس است (تونکا و دورموس، ۲۰۲۳). پیشنهاد می‌شود زوج‌درمانگران در مواجهه با تعارضات عروس و خانواده همسر به نقش هم‌دلی همسر و کیفیت رابطه زناشویی تمرکز بیشتری داشته باشند.

¹. Young & DeGroot

². Goldenberg

³. Puspitaningrum

ملاحظات اخلاقی

رعایت اخلاق پژوهش: کلیه مراحل انجام این پژوهش مطابق با استانداردهای اخلاقی بوده است. هدف پژوهش برای مشارکت‌کنندگان بیان شده و جمع‌آوری اطلاعات مربوط به ابزارها بدون ثبت مشخصات افراد بوده است. رازداری در تمام مراحل پژوهش رعایت شده است و هیچ کدام از ابزارهای این پژوهش با ارزش‌های فرهنگی کشور ایران منافاتی نداشته است. مقرر شد یافته‌های این پژوهش در قالب مقاله منتشر شده به افراد علاقه‌مند اطلاع داده شود.

حمایت مالی: این پژوهش با هزینه شخصی نویسندگان مقاله انجام شده است.

سهم نویسندگان: جمع‌آوری پیشینه پژوهش، تهیه ابزار، تحلیل داده‌ها و نگارش گزارش پژوهش بر عهده نویسنده نخست و نویسنده دوم مقاله؛ جمع‌آوری داده‌ها برعهده نویسنده سوم و مکاتبات با مجله بر عهده نویسنده نخست پژوهش بوده است.

تضاد منافع: پژوهش حاضر با منافع شخصی یا سازمان خاصی تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی: از مشارکت‌کنندگان در این پژوهش کمال تشکر را داریم.

دسترسی به داده‌ها: داده‌هایی که از این مطالعه پشتیبانی می‌کنند به دلیل عمومی نبودن داده‌ها، در دسترس عموم نیست. در صورت تقاضا، با ایمیل نویسنده مسئول تماس بگیرید.

منابع

- آزادی، شهدخت، و ناهیدپور، فرزانه. (۱۳۹۵). پیش‌بینی تمایز یافتگی دختران از طریق تمایز یافتگی مادران: بررسی انتقال بین نسلی. مجله زن و جامعه (جامعه‌شناسی زنان)، ۷، ۱۳۶-۱۲۵. [لینک]
- انیسی، جعفر، مجدیان، محمد، جوشن‌لو، محسن، و گوهری‌کامل، زهرا. (۱۳۹۰). بررسی اعتبار و روایی فرم کوتاه پرسشنامه پنج عاملی نود در دانشجویان. علوم رفتاری، ۱۸(۵)، ۳۵۶-۳۵۱. [لینک]
- حاتمی، خدیجه. (۱۳۹۹). بازسازی معنایی تجربه زنان از روابط مادر شوهر و عروس: ارائه یک نظریه زمینه‌ای. مجله علوم اجتماعی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، ۱، ۸۵-۵۵. doi.org/10.22067/social.2021.59018.0 [لینک]
- حسینی بهشتیان، سیدمحمد، و عیدی، فاطمه. (۱۳۹۹). نقش ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های دل‌بستگی و صمیمیت در پیش‌بینی طلاق. جامعه‌پژوهی فرهنگی، ۱۱(۳)، ۱۱۱-۸۷. doi.org/10.30465/scs.2020.5941 [لینک]
- خجسته‌مهر، رضا، فرامرزی، سحر، و رجبی، غلامرضا. (۱۳۹۱). بررسی نقش ادراک و انصاف بر کیفیت روابط زناشویی. مطالعات روانشناختی، ۱۸(۱)، ۵۰-۳۱. doi.org/10.22051/psy.2012.1527 [لینک]
- خجسته‌مهر، رضا، کرابی، امین، و رجبی، غلامرضا (۱۳۸۹). بررسی یک مدل پیشنهادی برای پیش‌بینی و پیامدهای گذشت در ازدواج. فصلنامه مطالعات روانشناختی، ۶ (۱)، ۱۶۲-۱۳۵. doi.org/10.22051/psy.2010.1566 [لینک]
- دهدست، کوثر، کاظمیان، سمیه، و باقری، صدیقه. (۱۳۹۵). تبیین الگوی مفهومی در فرایند سازگاری با خانواده همسر. فصلنامه فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده، ۱۱(۳۷)، ۷۵-۴۹. doi.org/20.1001.1.26454955.1395.11.37.2.7 [لینک]

- رجبی، غلامرضا، نادری نوبندگانی، زهرا، و جلوداری، آرش. (۱۳۹۶). بررسی ساختار عاملی اکتشافی نسخه فارسی مقیاس خانواده اصلی. روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی، ۸(۳)، ۲۵۲-۲۳۷. [لینک]
- زنگنه، نسترن. (۱۴۰۰). کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس و کیفیت رابطه زناشویی: نقش تعدیل‌کننده تمایز یافتگی و همدلی زناشویی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز. [لینک]
- عباس‌پور، ذبیح‌اله. (۱۴۰۰). ساخت و اعتباریابی مقیاس کیفیت رابطه مادرشوهر و عروس. فصلنامه علمی پژوهش‌های مشاوره انجمن مشاوره ایران، ۲(۷۷)، ۱۶۱-۱۴۱. doi.org/10.18502/qjcr.v20i77.6145 [لینک]
- قدیری، محمدحسین. (۱۴۰۰). مادرشوهرت را بکش: مهارت‌های ارتباط موفق با خانواده همسر. اصفهان، انتشارات مهستان. [لینک]
- کریمی، ابوالفضل. (۱۳۹۰). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی و هنجاریابی مقیاس سلامت خانواده اصلی. پژوهش‌های مشاوره، ۱۰(۳۸)، ۱۱۸-۱۰۳. [لینک]
- مام شریفی، پیمان، اکبری بجنندی، نگار، و اسدی، نازنین. (۱۳۹۹). تدوین مدل پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس کیفیت زندگی و رضایت از زندگی: نقش واسطه‌ای راهبردهای مقابله با استرس. مجله علوم روان‌شناختی، ۱۹(۸۹)، ۵۴۱-۵۵۱. doi.org/20.1001.1.17357462.1399.19.89.11.5 [لینک]
- مروتی، ذکراه، شهنی بیلاق، منیجه، مهربابی زاده هنرمند، مهناز، و کیانپور قهفرخی، فاطمه. (۱۳۹۲). رابطه علی محیط یادگیری سازنده‌گرای ادراک شده و عملکرد ریاضی با میانجی‌گری جهت‌گیری درونی هدف، ارزش تکلیف، نگرش نسبت به ریاضی و خودکارآمدی ریاضی در دانش‌آموزان پسر دبیرستانی شهر اهواز. دست‌آوردهای روان‌شناختی، ۲۰(۱)، ۹۱-۱۲۲. [لینک]
- منتظری، رویا. (۱۴۰۱). نقش خانواده‌های زوجین در سازگاری، ثبات و رضایت زناشویی همسران: یک مطالعه مروری. رویش روان‌شناسی، ۱۱(۱)، ۲۱۰-۱۹۹. doi.org/20.1001.1.2383353.1401.11.1.19.6 [لینک]
- نجف لویی، فاطمه. (۱۳۸۵). نقش تمایز خود در روابط زناشویی. مجله اندیشه‌های نوین تربیتی، ۲(۴)، ۳۷-۲۸. [لینک]

References

- Abbaspour, Z. (2021). Development and Validation of Quality of Mother and Daughter-in-Law's Relationship Scale. *Journal of Counseling Research*, 2(77), 141-161. doi.org/10.18502/qjcr.v20i77.6145. [Text in Persian] [link].
- Ali Saleh, O., Goldblatt, H., & Baron Epel, O. (2022). "My problem is that I live next door to my mother in law": Arab women's postpartum experiences with positive and negative social interactions and the impact on their well being: A qualitative study. *Health & social care in the community*, 30(6), e3985-e3994. doi.org/10.1111/hsc.13792 [Link].
- An, S., Dong, Y., & Xing, Y. (2023, February). Crazy Rich Asians: Deformation and Reconciliation of Mother-in-law and Daughter-in-law Conflicts in Western-Centrism Perspective. In *2022 4th International Conference on Literature, Art and Human Development (ICLAHD 2022)* (pp. 112-119). Atlantis Press. doi.org/10.2991/978-2-494069-97-8_15 [Link].
- Anisi, J., Majdian, M., Joshanlu, M., & Gohari Kamel, Z. (2012). Validity and reliability of NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) on university students. *International Journal of Behavioral Sciences*, 5(4), 351-355. [Text in Persian] [link].

- Anukriti, S., Herrera Almanza, C., Pathak, P. K., & Karra, M. (2020). Curse of the Mummy ji: the influence of mothers in law on women in India. *American Journal of Agricultural Economics*, 102(5), 1328-1351. doi.org/10.1111/ajae.12114 [link].
- Apter, T. (2010). *What do you want from me? Learning to get along with in-laws*. WW Norton & Company. doi.org/978-1877015083 [Link].
- Ayers, J. D., Krems, J. A., Hess, N., & Aktipis, A. (2022). Mother-in-law daughter-in-law conflict: An evolutionary perspective and report of empirical data from the USA. *Evolutionary Psychological Science*, 8(1), 56-71. doi.org/10.1007/s40806-021-00312-x [Link].
- Azadi, S., & Nahidpoor, F. (2017). Prediction Daughters' Differentiation via Mothers' Differentiation: An Investigation of Intergenerational Transmission. *Quarterly Journal of Women and Society*, 7(spatial), 125-136. [Text in Persian] [link].
- Bietsch, K. E., LaNasa, K. H., & Sonneveldt, E. (2021). Women living with their mothers-in-law. *Gates open research*, 5, 1-10. doi.org/10.12688/gatesopenres.13433.1 [Link].
- Cevheroğlu, B. A., & Tutarel-Kışlak, Ş. (2023). Spouse and mother-in-law rejection and marital adjustment of Turkish women with child and adult marriage. *Journal of Social and Personal Relationships*, 40(5), 1554-1578. doi.org/10.1177/02654075221129833 [Link].
- Chien, L. Y., Tai, C. J., Ko, Y. L., Huang, C. H., & Sheu, S. J. (2006). Adherence to "doing the month" practices associated with fewer physical and depressive symptoms among postpartum women in Taiwan. *Research in Nursing & Health*, 29(5), 374-383. doi.org/10.1002/nur.20154 [Link].
- Daly, M., & Perry, G. (2021). In-law relationships in evolutionary perspective: The good, the bad, and the ugly. *Frontiers in Sociology*, 112, 1-8. doi.org/10.3389/fsoc.2021.683501 [Link].
- Dehdast, K., Kazemian, S., & Bagheri, S. (2016). Explaining the conceptual model in the process of adapting to the spouse's family, *The Women and Families Cultural-Educational Journal*, 11(37), 49-75. doi.org/20.1001.1.26454955.1395.11.37.2.7. [Text in Persian] [link].
- Dixit, A., Ghule, M., Rao, N., Battala, M., Begum, S., Johns, N. E., Averbach, S., & Raj, A. (2022). Qualitative Examination of the Role and Influence of Mothers-in-Law on Young Married Couples' Family Planning in Rural Maharashtra, India. *Global Health: Science and Practice*, 10(5), 1-9. doi.org/10.9745/GHSP-D-22-00050 [link].
- Fingerman, K. L., & Hay, E. L. (2002). Searching under the streetlight? Age biases in the personal and family relationships literature. *Personal Relationships*, 9, 415-433. doi.org/10.1111/1475-6811.09404 [link].
- Goldenberg, H., Stanton, M., & Goldenberg, I. (2016). *Family therapy: An overview*. Cengage Learning. doi.org/978-0495097594 [link].
- Gopalakrishnan, L., Acharya, B., Puri, M., & Diamond-Smith, N. (2023). A longitudinal study of the role of spousal relationship quality and mother-in-law relationship quality on women's depression in rural Nepal. *SSM-Mental Health*, 3, 100193. doi.org/10.1016/j.ssmmh.2023.100193 [link].
- Hao, D. H., & Shen, Y. F. (2013). The change of mother-in-law daughter-in-law contradiction in the period of social transformation—A case study of N Village in Hebei Province. *Academic Forum*, 36(10), 52-59. doi.org/10.1080/15267431.2010.537240 [link].

- Hatami, K. (2020). Semantic Reconstruction of Women's Experiences-of Mother-in-Law and Bride Relationship (Introducing a Grounded Theory). *Journal of Social Sciences Ferdowsi University of Mashhad*, 17(1), 85-55. doi.org/10.22067/social.2021.59018.0. [Text in Persian] [link].
- Hoseini Beheshtian, S. M., & Attar, M. (2020). The role of personality traits, attachment styles, and intimacy in predicting divorce. *Sociological Cultural Studies*, 11(3), 87-111. doi.org/10.30465/scs.2020.5941 [Text in Persian] [link].
- Husain, W., Ibrahim, S., & Mushtaq, S. (2023). The Relationship Between Mother-in-Law and Daughter-in-Law: An Eastern Perspective. *Pakistan Journal of Social Research*, 5(02), 1027-1036. 2710-3129. doi.org/10.52567/pjsr.v5i02.1215 [link].
- Karami, A. (2011). Examining the psychometric and normative characteristics of the main family health scale. *Counseling Research*, 10(38), 103-118. [Text in Persian] [link].
- Khojasteh Mehr, R., Faramarzi, S., & Rajabi, G. (2012). The Role of Equity Perception in Marital Quality in Married Employees in Ahvaz Organizations. *Journal of Psychological Studies*, 8(1), 31-50. doi.org/10.22051/psy.2012.1527 [Text in Persian] [link].
- Khojasteh-Mehr, R., Koraei, A., & Rajabi, G. (2010). A study of a proposed model for some precedents and outcomes of forgiveness in marriage. *Journal of Psychological Studies*, 6(1), 135-162. doi.org/10.22051/psy.2010.1566. [Text in Persian] [link].
- Kung, H. M. (2019). Persistence and change in the comparative status of mothers-in-law and daughters-in-law in Taiwanese families: 1979 to 2016. *Journal of Family Issues*, 40(14), 1937-1962. doi.org/10.1177/0192513X1986320 [link].
- Mamsharifi P, Akbari Bejandi N, Asadi N. (2020). Internet addiction prediction modeling based on quality of life and life satisfaction: the mediating role of stress coping strategies. *Journal of Psychological Science*. 19(89), 541-551. doi.org/20.1001.1.17357462.1399.19.89.11.5 [Text in Persian] [link].
- Marx, J., Miller, L. Q., & Huffmon, S. (2011). Excluding mothers-in-law: A research note on the preference for matrilineal advice. *Journal of Family Issues*, 32, 1205-1222. doi.org/10.1177/0192513X11402 [link].
- Montazeri, R. (2022). The Role of Couples' Families in adjustment, Stability and Marital Satisfaction of Spouses: A review study. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 11(1), 199-210. doi.org/20.1001.1.2383353.1401.11.1.19.6 [Text in Persian] [link].
- Morovati, Z., Shehni Yailagh, M., Mehrabizadeh Honarmand, M., & Kianpoor Ghahfarokhi, F. (2013). The Casual Relationship Between Perceived Constructive Learning Environment and Mathematics Performance with Mediating Role of Intrinsic Goal Orientation, Task Value, Attitude Toward Mathematics and Mathematics Self Efficacy of Male Junior High School Students in Ahvaz. *Psychological Achievements*, 20(1), 91-122. [Text in Persian] [link].
- Najafaluei, F. (2006). The role of self-differentiation in marital relationships. *Quarterly of New Thoughts on Education*, 2(3&4), 28-37. [Text in Persian] [link].

- Pandya, S. P. (2021). Spirituality-based counseling improves family relationships and quality of life among cohabiting south Asian mothers-in-law and daughters-in-law. *The American journal of family therapy*, 49(4), 323-343. doi.org/10.1080/01926187.2020.1813658 [link].
- Prentice, C. M. (2008). The assimilation of in-laws: The impact of newcomers on the communication routines of families. *Journal of Applied Communication Research*, 36(1), 74-97. doi.org/10.1080/00909880701799311 [link].
- Puspitaningrum, D., Mustika, D. N., Setyawati, D., Latifah, H., & Rahmayani, A. A. (2023, April). The Importance of Mother-in-law in Mental Health of Infertile Women During Fertility Treatment Period. In *1st Lawang Sewu International Symposium 2022 on Health Sciences (LSISHS 2022)* (pp. 29-39). Atlantis Press. doi.org/10.2991/978-94-6463-132-6_5 [link].
- Rajabi, G., Naderi Nobandegani, Z., & Jelodari, A. (2017). Examining the exploratory factor structure of the Persian version of the original family scale. *Psychological methods and models*, 8(3), 237-252. [Text in Persian] [link].
- Rittenour, C. E., & Kellas, J. K. (2015). Making sense of hurtful mother-in-law messages: Applying attribution theory to the in-law triad. *Communication Quarterly*, 63(1), 62-80. doi.org/10.1080/01463373.2014.965837 [link].
- Rittenour, C., & Soliz, J. (2009). Communicative and relational dimensions of shared family identity and relational intentions in mother-in-law/daughter-in-law relationships: Developing a conceptual model for mother-in-law/daughter-in-law research. *Western Journal of Communication*, 73(1), 67-90. doi.org/10.1080/10570310802636334 [link].
- San Leong, M., & Juhari, R. (2021). Positive and Negative Interactions between Mother-in-law and Daughter-in-law: What about Son-in-law? *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 6(5), 84-94. doi.org/10.47405/mjssh.v6i5.778 [link].
- Shelton, E. C. (2019). *The Role of Communication Accommodation in Mother-in-Law/Daughter-in-Law Relationships*. West Virginia University. [link].
- Shih, K. Y., & Pyke, K. (2016). Seeing mothers-in-law through the lens of the mothering ideology: An interview analysis of Taiwanese, Taiwanese American, and Mexican American daughters-in-law. *Journal of Family Issues*, 37(14), 1968-1993. doi.org/10.1177/0192513X15570319 [link].
- Tunca, A., & Durmuş, E. (2023). An investigation of mother-in-law's role in the family system in Turkish culture: a phenomenological study. *Current Psychology*, 1-17. doi.org/10.1007/s12144-023-05165-0 [link].
- Turaeva, M. R., & Becker, C. M. (2022). Daughters-in-law and domestic violence: patrilocal marriage in Tajikistan. *Feminist economics*, 28(4), 60-88. doi.org/10.1080/13545701.2022.2060518 [link].
- Ulloa, E. C., Hammett, J. F., Meda, N. A., & Rubalcaba, S. J. (2017). Empathy and romantic relationship quality among cohabitating couples: An actor-partner interdependence model. *The Family Journal*, 25(3), 208-214. doi.org/10.1177/1066480717710644 [link].
- Ward, F., & Linn, R. (2020). The Mother in Law Mystique: A Tale of Conflict, Criticism and Resistance. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 41(4), 381-392. doi.org/10.1002/anzf.1430 [link].
- Woolley, M. E., & Greif, G. L. (2019). Mother-in-law reports of closeness to daughter-in-law: The determinant triangle with the son and husband. *Social work*, 64(1), 73-82. doi.org/10.1093/sw/swy055 [link].

- Wu, T. F., Yeh, K. H., Cross, S. E., Larson, L. M., Wang, Y. C., & Tsai, Y. L. (2010). Conflict with mothers-in-law and Taiwanese women's marital satisfaction: The moderating role of husband support. *The Counseling Psychologist*, 38(4), 497-522. doi.org/10.1177/0011000009353071 [link].
- Yakali-Çamoglu, D. (2007). Turkish family narratives: The relationships between mothers- and daughters-in-law. *Journal of Family History*, 32(2), 161-178. doi.org/10.1177/0363199006297508[link].
- Young, V. J., & DeGroot, J. M. (2021). Topic Avoidance as a Boundary Management Strategy in Communication with a Mother in Law. *Family Relations*, 70(2), 408-421. doi.org/10.1111/fare.12409 [link].
- Zahrakar, K., Nouri, F. L., & Mohsenzadeh, F. (2022). Exploring factors affecting conflict between daughter-in-law and mother-in-law: A qualitative study. *International Journal of Health Sciences*, 6(S7), 6340-6367. doi.org/10.53730/ijhs.v6nS7.13521 [link].
- Zanganeh, N. (2022). The moderating role of differentiation and marital empathy in the relationship between quality of mother and daughter in law relationship and quality of marital relationship. Master of Science, Department of Educational and Psychological Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz. [Text in Persian] [link].
- Zheng, Y. P., & Lin, K. M. (1994). A nationwide study of stressful life events in Mainland China. *Psychosomatic Medicine*, 56(4), 296-305. doi.org/10.1097/00006842-199407000-00004 [link].
- Zhao, L., & Ran, Y. (2022). Rationalizing impoliteness: Taking offence and providing vicarious accounts in mother-in-law/daughter-in-law conflict mediation. *Journal of Pragmatics*, 197, 69-80. doi.org/10.1016/j.pragma.2022.05.015 [link].

